

HELSE-, MILJØ- OG SIKKERHETSATABLAD

Godkjennelse-/revideringsdato: 05.12.2011
Utskriftsdato: 28.07.2014
Z17000000682/Utgave: 2.1
Side: 1/10

1. Identifikasjon av stoffet/stoffblandingen og selskapet/foretaket

1.1. Produktidentifikator: KODAK FLEXICOLOR fremkaller, starter LORR

Produktkode: 6601074

Synonymer: 5512

Produktspesifikk registreringsnr.: N/A

1.2. Relevante identifiserte anvendelser av stoffet eller blandingen og anvendelser som frarådes:

1.2.1. Identifiserte bruksområder: fotokjemikalier for fremkalling (fremkaller/aktivator). Kun for industriell anvendelse.

1.3. Detaljer angående leverandøren på sikkerhetsdatabladet: Kodak Alaris Limited, Hemel One Boundary Way, Hemel Hempstead, Hertfordshire, Storbritannia HP2 7YU

For ytterligere informasjon om dette produktet, send e-post til kes@kodak.com.

1.4. Nødnummer:

I NØDSFALL, telefon: 22 59 13 00.

2. Fareidentifikasjon

2.1. Klassifisering av stoffet eller blandingen

Klassifisering i henhold til EU Direktiver 67/548/EØF eller 1999/45/EF:

Irriterende. Irriterer øynene. Skadelig for vannlevende organismer, kan forårsake uønskede langtidsvirkninger i vannmiljøet.

2.2. Merkelementer:

Produktet har kanskje en annen klassifisering på fareetiketten enn HMS-databladet, dette skyldesproduksjonsdato.

Merking i henhold til 67/548/EØS eller 1999/45/EF:

Inneholder: Pentanatrium (karboksylatometyl)iminobis(etylnitrilo)tetraacetat

pH: 9 - 12

HELSE-, MILJØ- OG SIKKERHETSDATABLAD

Godkjennelse-/revideringsdato: 05.12.2011
Utskriftsdato: 28.07.2014
Z17000000682/Utgave: 2.1
Side: 2/10

Merking/Oppllysning om fare: Xi: Irriterende

Risikosetninger: R36: Irriterer øynene.
R52/53: Skadelig for vannlevende organismer, kan forårsake uønskede langtidsvirkninger i vannmiljøet.

Sikkerhetssetninger: S26: Får man stoffet i øynene, skyll straks grundig med store mengder vann og kontakt lege.
S57: Oppbevares/håndteres slik at forurensning i miljøet unngås.

2.3. Andre farer

Ikke kjent.

3. Sammensetning/opplysninger om bestanddeler

Velktprosen t	Komponent	CAS-nr. EF-nr. REACH reg. nr.	Klassifisering i henhold til 1272/2008/EC	Klassifisering i henhold til 67/548/EEC
5 - 10	Kaliumkarbonat	584-08-7 209-529-3 N/A	**	Xi; R36/38 **
1 - 5	Natriumbromid	7647-15-6 231-599-9 N/A	**	**
1 - 5	natriumsulfitt	7757-83-7 231-821-4 N/A	Acute Tox. 4 H302 Aquatic Chronic 3 H412 **	**
1 - 5	Pentanatrium (karboksylatometyl)iminobis(etylenitrilo)tetraacetat	140-01-2 205-391-3 N/A	**	Xi, N; R38, R41, R51/53 **

Full tekst av R- og H-setninger: se Avsnitt 16.

* Klassifisering av stoff som oppført i Vedlegg VI til rådsforordning (EF) Nr. 1272/2008

** Stoff er ikke oppført i Vedlegg VI til rådsforordning (EF) Nr. 1272/2008

4. Førstehjelpstiltak

HELSE-, MILJØ- OG SIKKERHETSDATABLAD

Godkjennelse-/revideringsdato: 05.12.2011
Utskriftsdato: 28.07.2014
Z17000000682/Utgave: 2.1
Side: 3/10

4.1. Beskrivelse av førsthjelpstiltak

4.1.1. Innåndning: Hvis symptomatisk, flytt vedkommende til frisk luft. Ta kontakt med lege hvis symptomer forekommer.

4.1.2. Hud: Skyll straks med rikelig vann i minst 15 minutter og vask med såpe. Ta kontakt med lege hvis symptomer forekommer.

4.1.3. Øyne: Dersom en person får noe i øynene, skyll straks grundig med mye vann og kontakt lege.

4.1.4. Svelging: Unngå at personen brekker seg. Gi den skadede et glass vann. Kontakt lege øyeblikkelig. Forsøk aldri å gi en bevisstløs person noe å drikke.

4.2. Viktigste symptomer og virkninger, akutte og utsatte: Ingen informasjon tilgjengelig.

4.3. Indikasjon av øyeblikkelig legeoppmerksomhet og spesiell nødvendig behandling: Ingen informasjon tilgjengelig.

5. Brannslukkingstiltak

5.1. Brannslukningsmidler: Produktet er ikke brannfarlig. Bruk egnede midler på tilstøtende brann.

5.2. Spesielle farer som kommer fra stoffet eller blandingen

5.2.1. Stoffer som danner farlige nedbrytningsprodukter ved forbrenning: Ild eller høy varme kan skape farlige nedbrytningsprodukter., (se også Stabilitet og Reaktivitet).

5.2.2. Uvanlig brann- og eksplosjonsfare: Ingen.

5.3. Forsiktighetsregler for brannmenn: Bruk et selvstendig oksygenapparat og hensiktsmessige verneklær.

6. Tiltak ved utilsiktede utslipp

6.1. Personlige forholdsregler, personlig verneutstyr, og nødprosedyrer: Referer til vernetiltak som er oppført på liste i seksjoner 7 og 8.

6.2. Miljømessige forholdsregler: Forurensset materiale må behandles i henhold til lokale forskrifter.

6.3. Metoder og materialer for forurensning og opprensing: Prøv å forhindre utslipp av kjemi til avløp. Søl fjernes med vermikulitt eller annet inaktivt materiale som for eksempel sand eller jord. Legg det i en egnet beholder og deponer det hos et autorisert avfallsmottak. Rens overflaten for å fjerne rester av forurensset materiale.

6.4. Referanse til andre seksjoner: Se i pkt. 8 for anbefalt bruk av verneutstyr.

7. Håndtering og lagring

7.1. Forholdsregler for sikker håndtering

7.1.1. Personlige forholdsregler: Unngå kontakt med øyne, hud og klær. Brukes med god ventilasjon. Vask grundig etter håndtering. Unngå innånding av gass eller damp.

7.1.2. Brann og eksplosjonsvern: Det skulle ikke være nødvendig med spesielle forsiktighetsregler under forventede bruksforhold.

HELSE-, MILJØ- OG SIKKERHETS DATABLAD

Godkjennelse-/revideringsdato: 05.12.2011
Utskriftsdato: 28.07.2014
Z17000000682/Utgave: 2.1
Side: 4/10

7.1.3. Ventilasjon: Avpass antall romvekslinger (ventilasjon) slik at den ikke overstiger Adm.norm (Se pkt. 8). Det anbefales god generell ventilasjon, 10 romvekslinger eller mer pr. time i arbeidsområdet.

7.2. Vilkår for forsvarlig lagring, inkludert enhver ukompatibilitet: Kjølig (5 - 30°C). Hold beholderen tett lukket. Holdes vekk fra inkompatible stoffer (se Inkompatibilitet)

7.3. Spesielle sluttanvendelser: Ingen informasjon tilgjengelig.

8. Eksponeringskontroll/personlig beskyttelse

8.1. Kontrollparametere

8.1.1. Kontroll med eksponering i arbeidet

Kjemisk navn	Forskrift	Begrensningsverdi	Verdi
Svoveldioksid	Arbeidstilsynet	tidsmålt gjennomsnitt	0,8 ppm 2 mg/m ³
		Kort tids utsettelsesgrenser	2,4 ppm 4 mg/m ³

8.2. Eksponeringskontroll

8.2.1. Skikkelige ingeniørkontroller: For å unngå eksponering av støv eller damp under blanding av arbeidsløsning, bruk lukkede beholdere og/eller arbeid ved punktavsug. Det anbefales god generell ventilasjon, 10 romvekslinger eller mer pr. time i arbeidsområdet. Ventilering tilpasses forholdene.

8.2.2. Individuelle vernetiltak, som personlig verneutstyr (PPE)

Øyevern: Bruk alltid vernebriller med sideskjerm eller beskyttelsesbriller ved blanding av arbeidsløsninger.

Håndvern: Ved henvisning til informasjon som er gitt i seksjon 2, spør leverandøren om råd hvilke type vernehanske som skal brukes. Unngå hudkontakt ved blanding eller håndtering av stoffet/preparatet eller en blanding ved å bruke ugjennomtrengelige hansker og beskyttende klær som er egnet i forhold til risikoen for eksponering.

Bruk kjemikaliesikre hansker. Ved langvarig eller hyppig nedsenking, kontakt:

Materiale	Tykkhet	Gjennombruddstid
Nitrilgummi	>= 0,38 mm	> 480 min
Neopren	>= 0,65 mm	> 240 min
butylgummi	>= 0,36 mm	> 480 min

Unngå naturgummihansker.

De beskyttende hanskene må følge spesifikasjonene i EU-direktiv 89/686/EEC og resultatstandard EN 374. Denne anbefalingen gjelder kun for produktet som er angitt i HMS-databladet og som leveres av oss til den bruken vi spesifiserer.

Åndedrettsvern: Skulle ikke være nødvendig. Dersom ventilasjonen ikke er god nok, må det brukes egnet gass-maske. Gassmaske bør brukes hvis det er sannsynlig at farlige nedbrytingsprodukter vil bli frigjort eller er blitt frigjort. Filtertype: Syregass. Dersom det brukes respiratorer, skal det innføres et program som sikrer at nasjonale og lokale lover og forskrifter følges.

Dersom ventilasjonen ikke er i henhold til Adm.norm, må det brukes vernemaske som både er beregnet til aerosoler og eddiksyre.

Generelle helse- og sikkerhetstiltak: Nøddusj, øyebad og vaskemuligheter som tilpasses arbeidsforholdene.

HELSE-, MILJØ- OG SIKKERHETSDATABLAD

Godkjennelse-/revideringsdato: 05.12.2011
Utskriftsdato: 28.07.2014
Z17000000682/Utgave: 2.1
Side: 5/10

8.2.3. Begrensning og overvåkning av miljøeksponeringen: Ingen informasjon tilgjengelig.

9. Fysiske og kjemiske egenskaper

9.1. Informasjon angående grunnleggende fysiske og kjemiske egenskaper

Utseende

Materietilstand: væske

Farge: fargeløs

Lukt: luktfri

Duftterskel: ingen data tilgjengelig

pH: 9,6

Smelte-/frysepunkt: ingen data tilgjengelig

Første kokepunkt og kokeomfang: > 100 °C (> 212,0 °F)

Flammepunkt: flammer ikke

Fordamping: ingen data tilgjengelig

Antennelighet (Fast stoff; gass) : ingen data tilgjengelig

Øvre eksplosjonsgrense: ingen data tilgjengelig

Nedre eksplosjonsgrense: ingen data tilgjengelig

Damptrykk (ved 20,0 °C (68,0 °F)) : 24 mbar (18,0 mm Hg)

Damptetthet: 0,6

Spesifikk vekt: 1,229

Fordampningsandel etter vekt: 70 - 75 %

Vannløselighet: oppløselig

Fordelingskoeffisient: n-oktanol/vann: ingen data tilgjengelig

Selvantennningstemperatur: ingen data tilgjengelig

Dekomponeringstemperatur: ingen data tilgjengelig

Viskositet: ingen data tilgjengelig

Eksplosjonsegenskaper: ingen data tilgjengelig

Oksidasjonsegenskaper: ingen data tilgjengelig

HELSE-, MILJØ- OG SIKKERHETSDATABLAD

Godkjennelse-/revideringsdato: 05.12.2011
Utskriftsdato: 28.07.2014
Z17000000682/Utgave: 2.1
Side: 6/10

10. Stabilitet og reaktivitet

10.1. Reaktivitet: ingen data tilgjengelig

10.2. Kjemisk stabilitet: Stabil under normale forhold.

10.3. Mulighet for farlige reaksjoner: Farlig polymerisasjon forekommer ikke.

10.4. Forhold som skal unngås: ingen data tilgjengelig

10.5. Ukompatible materialer: Syrer. Ved kontakt med sterke syrer kan det frigjøres svoveldioksid.

10.6. Farlige nedbrytingsprodukter: Eksponering av temperaturer >180°C kan frigjøre farlige stoffer inkludert karbondioksid, nitrogen og svovel.

11. Toksikologiske opplysninger

HELSEFARE

Toksikokinetikk, stoffskifte og spredning,

ingen data tilgjengelig

Akutt giftighet

ingen data tilgjengelig

Korrosivitet og irritasjon

ingen data tilgjengelig

Sensibilisering

ingen data tilgjengelig

CMR-virkninger

Arvestoffskadelig virkning på kjønnsceller

Ingen informasjon tilgjengelig.

Kreftfremkallenhhet

Ingen informasjon tilgjengelig.

Reproduserbar giftighet

Ingen informasjon tilgjengelig.

Spesifikk målorgan systemisk giftighet - enkel utsettelse

Ingen informasjon tilgjengelig.

Spesifikk målorgan systemisk giftighet - gjentatt utsettelse

HELSE-, MILJØ- OG SIKKERHETS DATABLAD

Godkjennelse-/revideringsdato: 05.12.2011
Utskriftsdato: 28.07.2014
Z17000000682/Utgave: 2.1
Side: 7/10

Ingen informasjon tilgjengelig.

Aspirasjonsfare

Ingen informasjon tilgjengelig.

Informasjon angående sannsynlige utsettelsesruter

Innåndning: Det forventes lav risiko ved anbefalt håndtering. Dersom sulfider kommer i kontakt med sterke syrer eller blir oppvarmet, kan det frigjøres svoveldioksid. Svoveldioksid irriterer luftveiene. Enkelte astmatikere eller hypersensitive personer kan få vanskeligheter med pusten.

Øyne: Irriterer øynene.

Hud: Det forventes lav risiko ved anbefalt håndtering.

Svelging: Det forventes lav risiko ved inntak. Enkelte astmatikere eller sulfittfølsomme personer kan oppleve pustevansker, press for brystet eller magebesvær, elveblest, svimmelhet, svekkelse og diaré.

Data for Natriumbromid (CAS 7647-15-6):

Beredskaps- og toksikologiskedata:

Oral LD50 (rotte): 3.400 mg/kg

- Hud LD50 (kanin): > 2.000 mg/kg
- Hudirritasjon: ingen
- Øyeirritasjon: svak
- Hudmottakelighet: ingen

Data for Kaliumkarbonat (CAS 584-08-7):

Beredskaps- og toksikologiskedata:

Oral LD50 (rotte): 1.870 mg/kg

Data for Pentanatrium (karboksylatometyl)iminobis(etylenitrilo)tetraacetat (CAS 140-01-2):

Beredskaps- og toksikologiskedata:

Oral LD50 (hann rotte): 3.200 mg/kg

- Oral LD50 (hunn rotte): 2.263 mg/kg
- Hudirritasjon: irriterende
- Øyeirritasjon: Etsende
- Hudmottakelighet: ingen

Giftighet ved gjentatt dose:

Oral (11 dager, hann rotte): NOEL; 100 mg/kg/dag

Data for natriumsulfitt (CAS 7757-83-7):

Beredskaps- og toksikologiskedata:

Oral LD50 (rotte): > 1.600 mg/kg

- Inhalering LC50 (rotte): > 22 mg/l / 1 t
- Inhalering LC50 (rotte): > 5,5 mg/l / 4 t
- Hudirritasjon: ingen
- Øyeirritasjon: liten, overskytende skylles bort

HELSE-, MILJØ- OG SIKKERHETSDATABLAD

Godkjennelse-/revideringsdato: 05.12.2011
Utskriftsdato: 28.07.2014
Z17000000682/Utgave: 2.1
Side: 8/10

12. Økologiske opplysninger

Følgende egenskaper er BEREGNET ut fra stoffene i produktet.

12.1. Giftighet

Giftighet for fisk (LC50): > 100 mg/l

Giftighet for dafnia (EC50): > 100 mg/l

12.2. Persistens og nedbrytbarhet

Persistens og nedbrytbarhet: Ikke klart bionedbrytbart.

12.3. Bioakkumuleringspotensial

ingen data tilgjengelig

12.4. Mobilitet i jord

Ingen informasjon tilgjengelig.

12.5. Resultater av PBT- og vPvB-vurdering

Ingen informasjon tilgjengelig.

12.6. Andre skadevirkninger

Ingen informasjon tilgjengelig.

13. Instruksjoner ved disponering

13.1. Metoder for behandling av avfall

Denne informasjonen er gitt for å hjelpe brukeren i riktig håndtering av arbeidsløsning og bruk, i henhold til Kodak's spesifikasjoner.

Arbeidsløsning: Avfall er klassifisert som miljøskadelig i henhold til EU direktiv 91/689/EEC. EAK Kode: 09 01 01 Vannbaserte fremkallingsvæsker med aktivator. Evt. avfallet fjernes i henhold til lokale regler. Bruk bare autoriserte avfallsmottakere. Forskrift om håndtering av fotokjemikalier fra virksomheter innen foto, røntgen og grafisk industri.

Produktemballasje: Pakkematerialer fra produkter skal leveres til godkjent innsamler for gjenvinning eller korrekt avfallsbehandling. EAK Kode: 15 01 02 Emballasje av plast.

Pakkematerialer fra produkter skal leveres til godkjent innsamler for gjenvinning eller korrekt avfallsbehandling. EAK Kode: 15 01 10 Emballasje som inneholder rester av eller er forurensset av farlige stoffer.

14. Transportopplysninger

Alle transportmetoder er ikke regulert.

For mer informasjon vedrørende transport: www.kodak.com/go/ship.

15. Regelverksmessige opplysninger

HELSE-, MILJØ- OG SIKKERHETS DATABLAD

Godkjennelse-/revideringsdato: 05.12.2011
Utskriftsdato: 28.07.2014
Z17000000682/Utgave: 2.1
Side: 9/10

15.1. Sikkerhets-, helse og miljøbestemmelser/lovegivning som gjelder spesielt for stoffet eller blandingen

Meldestatus

Forskrift	Meldestatus
TSCA	Alle oppført
DSL	Alle oppført
NDSL	Ingen oppført
EINECS	Alle oppført
ELINCS	Ingen oppført
NLP	Ingen oppført
AICS	Alle oppført
IECS	Alle oppført
ENCS	Alle oppført
ECI	Alle oppført
NZIoC	Alle oppført
PICCS	Alle oppført

"Alle er ikke listet" indikerer at én eller flere komponenter enten ikke er oppført i den offentlige inventarlisten eller er underlagt dispensasjonsregler. Kontakt Kodak hvis ytterligere informasjon behøves.

15.2. Vurdering av kjemisk sikkerhet

Vurdering av kjemisk sikkerhet har ikke vært utført.

16. Andre opplysninger

16.1. Indikasjon på endringer

Rettet/oppdatert:

klassifisering(er)
etikettinformasjon
Toksikologisk data

Gjennomgå sikkerhetsdataark før produktet brukes.

16.2. Nøkkel eller tegnforklaring av forkortelser og akronymer

ADR = Europeisk avtale vedrørende internasjonal veitransport av farlig gods; AICS = Australian Inventory of Chemical Substances (Inventarium over kjemiske stoffer, Australia); CAS = Chemical Abstracts Service; CLP = Klassifisering, merking og pakking; DSL = Canada Domestic Substances List (innenlandsk liste over stoffer, Canada); EF = Fellesmarkedet; EC50 = Effektiv konsentrasjon 50 %; ECI = Korea Existing Chemicals list (liste over eksisterende kjemikalier, Korea); EINECS = Europeisk inventarium over eksisterende, kommersielle kjemiske stoffer; ELINCS = Europeisk liste over kunngjorte kjemiske stoffer; ENCS = Japan Existing and New Chemical Substances (Eksisterende og nye kjemiske stoffer, Japan); GHS = Globalt overensstemmende system over klassifisering og merking av kjemikalier; IARC = Internasjonalt organ for kreftforskning; IATA = Internasjonal forening for lufttransport; IC50 = Hemmende konsentrasjon 50 %; IECS = China Inventory of Existing Chemical Substances (Inventarium over eksisterende kjemiske stoffer, Kina); IMDG = Internasjonalt maritimt farlig gods; LC50 = Dødelig konsentrasjon 50 %; LD50 = Dødelig dose 50 %; mg/Kg = milligram per kilogram; mg/l = milligram per liter; mg/m³ = milligram per kubikkmeter; NDSL = Canada Non-Domestic Substances List (ikke-

HELSE-, MILJØ- OG SIKKERHETS DATABLAD

Godkjennelse-/revideringsdato: 05.12.2011
Utskriftsdato: 28.07.2014
Z17000000682/Utgave: 2.1
Side: 10/10

innenlandsk liste over stoffer, Canada); NLP = Europa, ikke lenger polymere; NZIoC = New Zealand Inventory of Chemicals (Inventarium over kjemikalier, New Zealand); PBT = Vedvarende, biokumulative og giftige stoffer; PICCS = Philippines Inventory of Chemicals and Chemical Substances (Inventarium over kjemikalier og kjemiske stoffer, Filippinene); ppm = deler per million; REACH= Registrering, Evaluering og Autorisering av kjemikalier; RID = Europeisk avtale vedrørende internasjonal jernbanetransport av farlig gods; TSCA = Toxic Substances Control Act (Lov om giftige stoffer); vPvB = svært vedvarende, svært biokumulative stoffer

16.3. Nøkkelliteratur henvisninger og kilder for data

Tilgjengelig ved forespørsel.

16.4. Metoder brukt for klassifisering av blanding i henhold til rådsforordning (EF) Nr. 1272/2008

Avgjørelsen om klassifisering er basert på ekspertvurdering og/eller bevisbyrde.

16.5. Relevante R- og H-setninger

H302	Farlig ved svelging.
H412	Skadelig, med langtidsvirkning, for liv i vann.
R36/38	Irriterer øynene og huden.
R38	Irriterer huden.
R41	Fare for alvorlig øyeskade.
R51/53	Giftig for vannlevende organismer, kan forårsake uønskede langtidsvirkninger i vannmiljøet.

16.6. Råd om opplæring

Gjennomgå sikkerhetsdataark før produktet brukes.

16.7. Utfyllende opplysninger

Brukere skal betrakte disse opplysningene kun som et supplement til annen informasjon de har skaffet seg, og må selv finne ut om all denne informasjonen er egnet og fullstendig når det gjelder å sikre riktig bruk og deponering av disse stoffene, samt ivareta sikkerhet og helse blant ansatte, kunder, tredjemann og beskyttelse av miljøet. Denne informasjonen relateres til arbeidsløsningen og er basert på korrekt blanding og bruk av produktet i henhold til veiledningen.
